

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 Korona
Fél évre 2 Korona
Negyed évre 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSEG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-é r i közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Örgőf Pallavicini Károly.

Egy hosszú év zajlott le, mióta „Károly örgróf” — egy nagy név, nagy örökség várományosa, dus reményekkel telt ifju — az anyási mauzoleumban alussza az igazak álmát.

E hó 15-én mult egy éve, hogy a deli szép ifju, Meltonban, London mellett váratlanul kiszenedett.

Mindig megdöbbenő egy koporsó látása, — bár ismerlent takarjon is az el szemeink elől, mindig részvétre keltő, ha ismerőseink, rokonaink koporsójára halljuk a sirgödör földjét zuhogni, s a sirásban osztozunk a szülőkkel akkor is, ha halottjaik természetes halállal rójják le a mulandóság ama nagy adóját, mely alul nincs mentség, mennyivel lesújtóbb aztán, ha valakit élte virágában, az arcok piros rózsáival hirtelen, váratlanul látunk az enyészet mérhetlen örvényébe ragadtatni.

„Károly” örgróf halála egy év előtt mélyen sujtott bennünket, fájdalomunk nagyságát fokozta az, hogy gyászos halála váratlanul következett be, szerencsétlenség fosztott meg bennünket, gyászoljuk ma is őt, mert szeretjük őt, s tőle viszont szeretettünk.

Nagy s gyászteli nap volt ismét e hó 15-ike.

Lelki szemeink előtt elvonultak a mult év eseményei, a halál hir, a kedves halott ideszállítása, a temetési gyászos pompa, de legnagyobb mértékben ama fájdalmak, miknek félremagyarázatlan jelei általunk szeretve tisztelt örgrófunk s főuri neje arczáról visszatükröztek.

E mély gyász ül még ma is a főuri szülők arczán, ez tartja fogva sziveiket, ebben osztozik mindenki, a ki a lejajlott nagy eseményeket egész horderejükben fogni képes.

Vigasztalja meg a bánatos főuri szülőket a kegyes Eg.

F.

Birói jelentés 1900. évről.

(Folytatás.)

8. Az adófizetés tekintetében jelezhetem, hogy szemben a már rég idő ótai terméketlenség és az azokból származó pénztelenség és keresetforrás hiánnyal kielégíthetőnek mondható, amennyiben az 1900-ik egész évre ki volt vetve, és pedig: Allami adóban 41,382 K. 44 f.

Előző évről fent maradt hátralék 13,121 K. 42 f.

összesen: 54,503 K. 86 f.

Ehől befizettetett és a szentesi magyar kir. adóhivatalhoz beszál-
lított és leiratott 40,346 K. 06 f.

Maradt tehát 1901. évre hátralék 14,157 K. 81 f.

Községi adóban 1900. évre ki volt vetve 37,170 K. 18 f.

Az előző évről fent maradt hátralék 28,724 K. 92 f.

összesen: 65,895 K. 10 f.

Ebből az 1900. év folyama alatt befizettetett és a község házi pénztárába átszámoltatott 39,060 K. 21 f.

Maradt tehát 1901. évre hátralék 26,895 K. 89 f.

Az itt elszámolt adatokból tehát világosan látható, hogy az átélt előző évek viszonyait tekintve, ha figyelembe vesszük, hogy ezeken kívül a fizető község még utadót és ártéri költséget is fizet, az adófizetés szemben az adóknak fokozatos emelkedése és az adó fizetési képesség mérvéhez kielégítőnek mondható.

8. A kereskedelem és ipar ügyre vonatkozólag azt hozhatom fel, mint a multakban, hogy a fen álló viszonyok nem éppen voltak kedvezőek és alkalmasak új iparvállalatok létesítésére tért nyitni, a mennyiben a létező iparosok és kereskedők is a helyzet nehézségével küzdöttek. Mind a mellett jelezhetem, hogy néhány új kisebb ipar vállalat létesített.

9. A község fejlődési mozzanatára nézve, örvendetes tudomással jelezhetem, hogy a rég óhajtott műut a temető sarkától a komp lejáráig elkészült a mi által eleje lett véve azon állatkinzásoknak, melyet tavasszal a gabona szállítások alkalmával emberi szem látott. Magán uton nyert értesülésem szerint a folyó évben a hmvásárhelyi utvonali műut is ki fog építtetni. A községnek déli oldalán a gyalogjárdák ott a hol legrosszabbak voltak és az előirányzott téglá mennyiség megengedte kiigazítottak, a nyári oldalon pedig, ott hol az előirányozva volt, a járda

lerakás egész utoza hosszában megtörtént. Egy pár ház előtt a járda önkényüleg felszedetett. A gyalog község kényelmére, a vasúthoz ki és bejárásra, egy omnibusz kocsit állított fel, ami az illető vállalkozó emberbaráti szeretetére mutat. Mint már fentebb is jelezni szerencsém volt, a község fejlődési viszonyára előnnyel van az, hogy iskoláink az 1900-ik évi január hó 1-jével államiakká lettek, a minek folytán a község fejlődése fog lenni a felállítandó központi iskola is, a melynek építtetésére bátor vagyok a tekintetes képviselő testület becses figyelmét felhívni.

10. A közigazgatási ügymenetre nézve tisztelettel előterjeszttem, miszerint az 1900. évi közigazgatási árva adó és egyéb ügydarab beérkezett összesen 5827 számban, a mely alig néhány ügydarabon kívül, mind elintéztést nyert. Kézbessítési ügydarab is más hatóságoktól érkezett. peres irat pedig beérkezett 3436 számban, mely kettő kivételével mind elintéztést nyert.

11. A mi a pénztárak állapotát illeti, e tekintetben jelezhetem, hogy azoknál a teljesített vizsgálatok alkalmávali tapasztalataim szerint, egyáltalán semmi szabálytalanság nem fordult elő. A pénztárak vizsgálata minden hónapban és váratlanul eszközöltettek, azok a kezelt pénsek és értékeket illetőleg is mindenkor rendben találtattak és e tekintetben nyugodt lélekkel mondhatom, hogy a tekintetes képviselő testületnek egyáltalában semmi aggodalma nem lehet.

12. Helyén valónak tartom felemlíteni, hogy az elmúlt 1900-ik év folyamán, a közügyek terén szerzett érdemeik elismerésül, községünknek két köztisztviselőbeli lakossa, főtisztelendő Keller Lajos plebános és tekintetes Wimmer Károly takarékpénztári igazgató urak, Mindszent község diszpolgárává lettek elválasztva. A diszpolgári okmányok két ízben átadása teljes közgyűlési diszben történt, melyeket társas összejövetel követett és a melyre a vármegyei törvényhatóság, valamint a szomszédos községek és városok is meg lettek hívva. Ezen örvendetes jelenség után annál nagyobb mély tájdalommal jelentem, hogy mindszent-alyói hitbizományi uradalom hitbizományosságának, nagyméltóságú Pallavicini Sándor ur ö excoelentiájának, ki az éhezőknek atyja, a gyámoltalanoknak pártfogója, első szülött fiuk méltóságos örgróf Pallavicini Károly ur szerencsétlenség folytán elhalálozott. Kegyelete jeléül a községi előljáráóság temetésén, az anyási mauzoleumnál részt vett. Koporsójára koszorút helyezett és a fájdalom csillapításául örgróf ur nagyméltóságának részvét iratot nyújtott át. A drága halott

koporsójára, halottak napján szintén koszorút helyeztettem. Ónagyméltósága örgrófné kegyelmes asszony, felejtethetlen fiának temetésekor a község által koporsójára letett koszoruból egy levelet leszakítva, örök emlékül magával vitte bécsi lakásába.

Végül risztelettel tudatom, hogy községünk első jegyzője Pap Akos ur, szem-befegésének gyógyittatása végett, három havi szabadság időt kapott, a kinek is állására Sóhlya Gyula Csongrád városi főjegyző ur helyettesített.

A midőn tehát az elmúlt 1900-ik év eseményeit és az előjáráság működését ezekben egybefoglalva előterjeszteni szerencsém van, magamat és tisztviselő társaimat a tekintetes képviselő-testület tapasztalt további szives jóindulatába ajánlva, mindegyik tagja, valamint az összes lakossága részére boldog újévet kívánva, vagyok

Mindszenti, 1901. évi január hó 8-án

Tóth Mihály
bíró.

Párhuzam.

II.

A száz év előtti marhatenyésztést az előbbi cikkünkben idézett lap a következőkben illusztrálja:

A juhászat emelkedik, ellenben a szarvasmarhát a folytonos vész pusztította, a mi száz év óta meg nem szűnt. A javulás jelei azonban mutatkoznak. A Pálffy féle uradalmakon kettős ekéket próbálnak ki. Eszterházy herceg a híres Thier iskolájába küld hallgatókat, a mezőgazdaság jól megfizeti a ráfordított fáradságot

és a befektetett tőkét. A szántóföldek kiterjedését 11—12 millió holdra teszik. Ennek fele a nemesség kezén van, míg másik felét a parasztság miveli.

Ez a mult képe a jószágtenyésztés s földmívelést illetőleg.

Nagy különbséget tüntet fel a száz év előtti marhatenyésztés összehasonlítva a maival.

A juhászat ma egyes nagyobb uradalmakban üzetik, a gulyák ménesek elenyésztek a pusztákkal s legelőkkel egyetemben. A hol a régi gulyaménés legelésztett hajdanában, ott ma arany kalászkodat lenget a nyári szelelő.

Egyben mégis hasonlít a mai idő az állattenyésztés terén a régihez: nem tudták elejét venni a marhavésznek. Azt mondja erre a mai kor embere, nem osoda, hisz száz év előtt ki gondolt az állatgyógyászatra, hol voltak akkor még a veteránusok, az állatorvosok? Igaz, csak hogy valljuk be őszintén, mi meg az előhaladt állatgyógyászati tudomány mellett nem tudjuk elejét venni a sertésvésznek. A fentebbi években minden gyógykezelés mellett is egyes uradalmakban 7—8 ezer darab sertés hullott el.

Az ipar miként most is úgy száz év előtt is a belfogyasztásra dolgozott. Iparos ország soha se voltunk. A magyar iparnak lendületet a német mesteremberek adtak, kiket III. Károly hívott az országba.

A száz év előtti iparviszonyaira világot vet a fenebbidézett lap, midőn ezeket írja:

Az iparban Pest mellett Debreczen jár elől. Amaz terjeszti a luxust, míg emez szokásokban és divatokban konzervatív.

A termelés s az iparosok száma csekély. Pesten pl. csak egy narangöntő, há-

rom kéményseprő, nyolcz könyvkötő birt megélni. A hetvenkét csizmadia is csak nyolczvannégy legénynyel dolgozott. Többé kevésbé hasonló a helyzet Debreczenben is, bár ott sok iparág nagyobb fejlődést mutat s főleg csizmadia, pipakészítő hentes volt sok.

A belföldi kereskedés a közlekedési eszközök és a városok fejletlensége miatt nehezen mozog, a külföldi azonban pár millióval aktív, 1790—1800-ban a kivittelt 29 millióra, a behozatalt pedig csak 20 millió forintra tették, úgy hogy az aktívum kilencz millió körül jár.

A fentiekből kitűnik, hogy miszerint száz év előtt fejletlen volt iparunk, igen természetes, kis iparról van szó, mert száz év előtt a gyári kémények vagy éppen nem, vagy csak nagyon gyér helyeken ontották füstgomolyukat.

Az ipar mai képe ez: virágozik a gyár vagyis nagy ipar ellenben a kis ipar, mint elnyomott árva siratja mostoha sorsát. Rég öntudatra ébredtek már a kis ipar képviselői, hogy a gyár ipar, sirásója a kis iparnak, tanácskoznak, gyűléseket is a hivatott tényezők, hogy az ősi kis ipart, az iparosokat, — ezen egykori nemzetfentartó lényeket, elemet — a végpusztulástól megmentésük.

Erről, valamint a száz év előtti pénzüzetek s iskolákról a jövő számunkban.

M . . .

VEGYESEK.

— Személyi hírek: Örgróf Pallavicini Sándor ur és főuri neje született Széchenyi

TÁRCZA.

A Hánzi.

Irtá: Szebenyei József.

A Hánzi apja, az öreg Krisztinann Hans feter nagy politikus hírében áll. O a falu legokosabb embere. Újságot járát és abból olvassa ki, mi történik a „Ház”-ban, és aztán mikor vasárnaponként délután összeülnek az utcában lakó emberek, elmondja nekik betűről-betűre, azok meg feszült figyelemmel hallgatják. Jó módu ember a Hans feter. Takarékos és a felesége, az áldott jószágú Nani pász, ugy szereti még most is, mintha tegnap keltek volna egybe. Pedig dehogy! A Hánzi már legény ember és nem is a legutolsók között áll. Vállas, megtermett legény és jobban bírja a munkát, mint más három.

Most is dolgozik. Mintha előttem folyva a cséplés, ugy látom. Az asztag tetejéről játszi könnyedséggel hányja le a vasvillájával a nehéz csomókat, hogy az apja a gép szájába tehesse. A forró nap melegen tűz az asztag tetejére és a Hánzi néha-néha tarka ingujjaival simítja végig verejtékező homlokát. Sűrű porfelleg keletkezik a kiesépett luza alól és a szellő csak ugy hordja a polyva kivetni valóját az utca felé. Az öreg Hans feter kitaratóan gyömszőli a gép ébes szájába, az asszonyok meg ki a szalmát tolja gereblyével, ki meg a Hánzi lehányt csomóit viszi az öreg mellé. A kis Heléna a buzát hányja egy rakásra és már dél felé

hatalmas halom fekszik a ponyván.

— Hopp! A fene vinné a lovát!

A gépszij leesett. A fiatal három éves ló, melyet maga nevelt az öreg, nyughatatlan szörnykép. Mindég meg-rántja a rudat és leesik a szij, a kerék meg eszeveszett módon forog, nincs mi fékezze, üres recsegés hallatszik, míg az öreg Krisztmann egy ezcélra odahelyezett ruddal fel nem tartja a forgásban. A szijat megint visszahelyezik a nagy kerékre és recsegve indul meg újra a gép. Az asszonyok percznyi pihenés után újra munkához fognak és a Hánzi elkezd a csomókat vetni. De alig pár percz múlva ismét leessik a szij.

Kis gyerek bajtja a lovakat, nem ért hozzá. Ha véletlenül éleset suhant az ostorával, már megugrik a „hucsi”.

Akaratlanul elvonulnak előttem azok a búbajos tavaszi esték, melyeket ott töltöttem az édes anyám falujában. Mikor hárman mentünk, a Hánzi, a Niklós és én a bandába a lányok közé.

Zörgettek az ablakomon. Tudták, melyik az én szobám ablaka.

— Ifiur, nem jön velünk?

— De megyek, várjatok. Es vártak türelmesen, ameddig csak nem jöttem elő. Megkináltam szivarkával. Hánzi nem fogadta el, nem szokott pipálni. Niklós elfogadta.

Karunkat egymás vállára tettük és elkezdtünk dalolni.

A hangokat messzire elvitte a szél és csak ugy rengett bele az üde májusi levegő.

— Mit csináltatok ma?

— Kukoriczát kapáltunk. Hát az ifiur mit csinált?

— Semmit.

— Jó dolga van az ifiurnak, szivesen cserélnék vele.

A Hánzi hallgatagon ment mellettünk eddig. Nem szólt semmit. Most megszólalt.

— Sokat kell ám tanulni, míg az ember odajut, hogy semmit se kelljen tennie. Most már pihenhet az ifiur. De megdolgozott érte tizenöt éven át.

— Biz az igaz, helyeselte Niklós. Tanult fejjel nem kell kukoriczát kapálni. Az ember kigondol valamit és csak ugy önzölik a kenyér érte. Csak éppen le kell írni.

Odaértünk a Leczáék elé. Csak ketten voltak ott. A Lizi, meg a Léna.

— Hát a többiek hol maradnak?

— Majd jönnek ők is.

Niklósznak még mindég fülébe csegett a nóta.

Aztán beszélgetni kezdenek. Elmondják egymásnak a mezőn történt eseményeket, hogy a kapálással már meddig haladtak, hogy mennyi van még hátra, hogy ki mit tett, csinált a munka közben és kacagnak rajta egészséges durva kacajukkal, hogy az én beteg, agyoncsiszolt lelkem csak ugy ujjong a látásukon. A kastély kökerítése mellett, a fák között egy alak közelgett felénk.

— Jó estét!

Bruckner Evi volt, a Hánzi szeretője. Szép üde arcú fiatal teremtes. Alig lehetett több tizenöt évesnél.

— Miért jössz olyan későn? — kér-

Irma grófnő e hó 14-én pusztaszeri kastélyukba érkeztek. Jövetelük czélja volt, hogy lerójják szülői kegyeletüket fiuk Károly örgróf anyási ravatalánál halála évfordulóján. Excellentiájuk e hó 26-ig szándékoznak környékünkben időzni.

— Gyászisteni tisztelet. E hó 15-én gyászmise volt az anyási mauzóleumban az elhunyt Károly örgrófért halála évfordulója alkalmából. A gyászmisét Keller Lajos mindszenti plebános végezte Szomolányi Mihály dóczy és Sipos Imre sándorfalvi plebánosok segédlete mellett. Jelen voltak a bánatos főuri szülőknél kívül az uradalmi tisztikar teljes számban, Mindszenti község előljárósága, az uradalmi nagy bérlők, s magánosok a környékből. A koporsót a kegyelet friss koszorúkkal s szebbnél szebb üde virágokkal halmozta el. A gyászisteni tisztelet után az örgrófi család pusztaszeri kastélyába vonult vissza.

— Kitüntetés. Örgrófné ő excellentiája Vigh Gyula uradalmi mérnök urat és nagyműveltségű nejét született Szojka Fanni urnót az elismerés szép jelével tüntette ki. Mig említett urnónek a Sz. György lovag arany éremét ajándékozta, a mérnök urat elismerése jeléül az elhunyt Károly örgróf értékes nyaktűjével tisztelte meg. Az arany érem egyik oldalán Sz. György lovag lovas alakja látható, az érem másik oldala egy a habokkal küzdő tengeri gályát tüntet fel. Hogy az elismerés méltó személyekre esett, könnyen beláthatja kiki, a ki tudja, hogy

dém töle.

— Hát dolgom volt. Az ifiur itt lehet akár hat órákor is a dolga után, mert láttam ma is arra sétáltak. Megse látja az ifiur az embert.

— Ne haragudj nem vettelek észre. Majd kipótolom vasárnap este. Ha a Hánzi nem bánja, három sort tánczolok majd veled.

— Nem, nem bánom, csak tánczoljon az ifiur, ha kedve van.

Es megegyeztünk. Vasárnap már hat órákor indultak a korcsma felé. Az öreg Tamás Feter korcsmája egy alacsony falusi ház két szobájából van összeállítva és az emelvényen a Hour borbély, ki egyuttal a falu muzikus embere is, a gyerek legényekből összeállított bandájával minden elképzelhető lehetetlen áriákat fu ki a trombitájából. A lányok az udvaron gyűlnek össze és beszélgetnek. Mikor a kapun belépek, halk zümögés fut végig az udvaron és mindenütt a nevemet hallom említeni. Némelyik megszólít:

— Velem is tánczol majd az ifiur?

— Jó, jó. Levangin Magdaléna jön elibem, átfogja a karomat és levezet az udvar végére. Valami titkosat akar mondani. Mikor megállunk kíváncsian nézünk rá. Ugyan mit akar.

— Ifiur tesz nekem egy szivességet?

— Nos mit akarsz?

— Ne tánczoljon máma a Bruckner Eivivel.

— Miért?

— Csak. Nem akarom.

— De hisz megígérted neki.

— Az nem baj. Akkor inkább seki-

„Károly“ örgróf holttestének idehozatala pillanatától a mai napig, mindazon gyászos pompa, ékesítés, mi a kápolnában látható volt, s mi jótékony hatással volt s van ma is a szomorodott szivre, kizárólag Vigh Gyula mérnök ur érdeme, kinek mindenben segítségére volt szeretett nejének fáradtságot nem ismerő buzgalma, jó izlése, gyöngéd figyelme és a női munkákban sok oldalú tudása. Gratulálunk!

— Névnap. Mult szerdán ünnepelte Gyárfás Géza szolgabíró ur névünnepe. Bár a naptárak félrevezették a közönséget, de ez azért éppen nem apasztotta a gratulációs számát, mert jó szokás az nálunk, hogy a járó kelők kölcsönösen tudakozódnak egymás menetelének céljáról. Így történt aztán, hogy már a délelőtti órákban tömegesen jelent meg a közönség, hogy jó kívánatát lerója a közkedveltségű szolgabíró urnak Géza napja alkalmából. A vidám estélynek csak az éjféli vetett véget. Mi is sorakozunk a legjobbat kívánók közé s hosszú, boldog életét kívánunk Gyárfás Géza urnak.

— Gyűlés. E hó 24-én tartja a vármegyei közigazgatási bizottság ez évben első ülését.

— A karácsonyi pásztorjáték eredménye. Ebből a szegény iskolások felszólítására mintegy 106 korona gyűlt egybe. Thury Károly helyi segédlelkész s Hám János isk. igazgató ma osztották ki a szegény gyermekek közt az adományt. Csizmát kapott 14 fiu, cipőt 17 leány, mun-

vel ne tánczoljon és mondja, hogy fáradt.

— Csacsi vagy. De jól van, úgy fogok osekélni.

Aztán boldogan tánczol végig az udvar poros földjén és elvesz a lányok ríki-tó színű szoknyái között.

A táncz megkezdődik. Leülök a padra és nézem a tánczókat. Minden legénynek megvan a rendes tánczosnöje. Mással nem tánczol soha. Egyik másik üveg bort tart a kezében és kurjongatva forgatja leányát. Majd megáll és oda jön hozzám.

— Ígyék ni ifiur!

— Köszönöm. Ajkamhoz érintetem az üveget és vissza adom neki. Aztán jön egy másik, egy harmadik és én mindegyiknek a borát megkóstolom. A Krisztmann Hánzi áll meg előttem, az Evit vezeti.

— Tánczoljon az ifiur Eivivel. Eszembe jutott mit ígértem Levangin Magdalénának.

Nincs kedvem! Ne haragudj Hánzi.

— De hisz megígérted az ifiur, mondá Evi. Körülnézek vajon itt van-e Levangin. Ott tánczol a másik oldalon, de szeme mindig ott van a mi csoportunkon.

— Fáj a fejem!

— Nos akkor ne bántsuk az ifiurat. Hánzi azt üzenem neked, ne haragudj, hogy nem táncoltam a szeretőddel. Nem azért nem tettem, mert gögös vagyok, mert hisz tudod, hogy nem vagyok az, hanem a kényszer volt az, a mi arra készítetett.

Ha haza megyek ígérem, hogy hat sort tánczolok veled.

ka alatt maradt még 10 pár cipő. Felöltőt (bajkát), szoknyát s egyéb ruhadarabot kaptak a szegénység czimén a tanítók által javaslatba hozott leánykák. A mondott összegén kívül a nemes czél előmozdítására beküldött Gyárfás Gézané ur hölgy négy koronát. Orsz. képviselőnk Dr. Műlek Lajos ur öngyűsége 10 koronát küldött a következő sorok kíséretében:

Igen tisztelt Lelkész Ur!

Örömmel olvastam a szép sikert, melyet a szép játékukkal elért. Aldja Isten a szegények iránt tanusított jóságáért!

Engedje, hogy e szerény összeggel én is hozzájáruljak az anyagi eredmény sikeréhez.

Isten velünk! Szívéliesen üdvözlettel vagyok

Arád, 1901. I/11.

igaz hive

Dr. Műlek Lajos.

A nemes emberbarátok fogadják ez uton is a segélyre szorultak háláját.

— Népszámlálás. A Mindszenti községtől 1894-ben kiszakadt Tömörkényen ez alkalommal volt az első önálló népszámlálás, amennyiben tíz év előtt velünk képezett egy politikai községet. A számlálás eredménye Tömörkényen ez: van 3204 lélek, vallásra nézve 3180 róm. kath; 20 izraelita s 4 református. Mondani is felesleges, hogy nemzetiségre mind magyar.

Mindszenten az összes lélekszám, a távollevőkkel együtt 9979.

Szegvárról írja tudósítónk, hogy ott összeiratott 7421. lélek. Szegváron e szerint apadás mutatkozik a mult számlálási időtől számítva. Ugyanis a tíz év előtti számlálás alkalmával összeiratott 7026 lélek, a mostani 7421., a különbözet 395, mely azonban nem természetes szaporodás által éretett el, hanem a mult év őszén elpusztított Lászlótelep falu lakóinak a szegvári tanyák közt való letelepedésével, valamint a több mint 160 árva gyermeknek Szegváron történt elhelyezése által.

— Halálozások. Vármegyénk alispánját mély gyász érte, fivére Dr. Csató Kálmán ügyvéd, vármegyei tiszteletbeli ügyész, e hó 18-án hosszas betegség után meghalt, temetése ma délelőtt történik. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Dr. Csató Kálmánné Kolosváry Ilona, ugy a maga valamint fiai: Kálmán, Lajos, Bálintka és az alólírott rokonok nevében fájdalomtelt szívvel jelenti, hogy a felejtéhetetlen jó férj, apa, fiu, testvér, sógor és rokon: Dr. CSÁTO KÁLMÁN ügyvéd, Csongrádvármegye tb. tiszti fő-ügyésze, f. évi január hó 18-án reggeli 3 órákor, életének 43-ik évében elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 20-án délelőtt 10 órákor fog az ev. ref. egyház szertartásai szerint, az I. tízed 237. számú háztól a ref. közép temetőben örök nyugalomba tétetni. Béke vele! Aldás emlékezetén! Szentesen, 1901. január hó 18-án, Id. Csató Sándor, dr. Csató Zsigmond és neje Kiss Ilona, Csató Sándor, dr. Kolosváry Sándor és neje Kiss Terézia, Korosváry Margit férj. dr. Borosa Mihályné, dr. Kolosváry Bálint és neje Stein Alice,

Kolosváry Sándor, Sulcz Lajos és neje Batik Julianna, Sulcz Paulin férj. Szabó Miklósné, dr. Sulcz Lajos, dr. Sulcz Sándor, Vecseri Imre.

Kovács Imre községi képviselőt és törvényhatósági bizottsági tagot súlyos csapás érte feleségének folyó hó 12-én történt elhalálózásával. Az elhunyt derék nő Mindszenten igen sokaknak jó emlékezetében marad. Temetése az ev. ref. vallás szertartásai szerint múlt hétfőn folyt le a halottas házból, hol a résztvevőknek nagy tömege volt jelen. Nyugodjék békében!

— **Uj állatorvos.** Az 1901. év első napjával életbe lépett törvényes rend értelmében községünkbe is megérkezett néhány nap előtt a főszolgabírói hivatalhoz az állategészségügyi teendők végzésére beosztott m. kir. állami állatorvos: Fazekas András ur, a ki a Szobotka-örökösöknek templom melletti házában telepedett meg. Tudvalevőleg a járási m. kir. állatorvos a községi teendőket csak miniszteri engedély alapján végezheti, helyesen cselekedett tehát a képviselő-testület; mikor ezen engedély kinyerése ügyében már a múlt alkalommal határozatot hozott. Ugy látszik azonban, hogy a község csak külön állatorvosról lesz kénytelen gondoskodni, mert — mint értesülünk — Fazekas ur a megajánlott 400 koronáért a községi állatorvosi állást betölteni nem hajlandó. Kívánatosnak látjuk, hogy végső döntés előtt mindkét részről komolyan fontolják meg a dolgot az illetékes tényezők.

— **Elítélt tisztviselő.** Muhoray Sándor szegvári községi fogalmazót, kit a járási főszolgabíró ur még az elmúlt évben felfüggesztett hivatalától hűtlen-pénzkezelés miatt, dr. Csató Zsigmond alispán hivatalvesztésre ítélte. A közigazgatási hatóság ítéletét különben már megelőzte a szegedi kir. törvényszék, mely sikkasztás miatt 3 hónapi fogházzal sújtotta a megtévedt fiatal embert, a ki 35 forint miatt tönkretette egész jövőjét.

— **Távozó rendőrök.** Azok, a kik a törvényt és rendeleteket nem csak papiroson becsülik, de azt maguk is betartják, s becsülik a hatóságot, mely azt kivétel nélkül mindenkiel betartatni igyekezik: bizonyosságot tehetnek róla, hogy a Mindszenti községben egy év előtt szervezett rendőrség a község érdekeinek igen sok tekintetben hasznos és jó szolgálatokat teljesített. A mi rendőreinkről számos alkalommal hallottunk már dicséretet nemcsak a közvetlen fölöttes hatóságtól, de idegen helyről is Ugyes és megbízható embereknek ismeri mindenki őket. Csakhogy a dicséretből és elismerésből nem lehet megélni. A mi rendőreink oly silányul vannak fizetve, hogy csekély kis bérük nem áll arányban sem munkájukkal, sem képességeikkel. Innen van, hogy a rendőrök állandóan jobb helyekre pályáznak el tőlünk. E napon Balázs Ferencz és Gémes Balázs rendőrök Szegedre utaztak, hogy ott kérjenek alkalmaztatást. A főszolgabíró ur a legjobb ajánló levelekkel bocsátotta el a távozni szándékozókat.

— **Feloldott határozat.** Mindszenti község képviselőtestülete 1892. évben 80 forint fizetéssel alkalmazta községi szülésznőnek Farkas Józsefnét. Az 1899-ik évben azonban a község második szülésznői állást is szerveztet a szülésznők fi-

zetését külön-külön 40—40 forintban állapította meg. Farkas Józsefné megnehezítelte a község határozatát, mely tőle fizetésének felét vonta el s főlebezett az alispánhoz. Az alispán ur igazat adott a főlebezőnek s utasította a községet, hogy Farkasnénak az elmúlt évre visszamenőleg is fizesse ki a 80 forintokat, mert a megállapított fizetés leszállításához a községnek joga nem volt.

— **Halvacsora.** A mindszenti „Földmívelő Kör“-ben az elmúlt vasárnap kedélyes vigalomra gyűjtötte össze a helypatrikást kedvelő közönséget Dobos István vendéglős. A halvacsora vig mulatsággá nőtte ki magát, s különösen is fokozta az általános jóhangulatot S ó h l y a Gyula h. jegyző ur megjelenése, a ki szólásra provokáltatván, oly remek beszédeket rögtönzött, hogy azok hatása a jelenvoltakat egészen felvillanyozta. A társaság késő éjjelig együtt maradt.

— **Törvényszéki bonczolás.** E hó 17-én reggel Gyovay Pál és neje szül. Galambosi Eszter Mindszenti, 620 szám alatti lakosok, Emilia nevű 14 napos leánygyermeküket halva találták. Miután a halál oka kideríthető nem volt, törvényszéki bonczolás rendeltetett el, mely e hó 18-án d. u. 2 órakor ejtetett meg a helybeli temető hulla házában. A bonczolás Szeless György kir. járásbírói vizsgálobíró vezetése alatt Dr. Czukermann Soma szentesi kerületi és Dr. Szóbli Lipót mindszenti h. járási orvosok által ejtetvén meg, a halál okául rángörcsből eredő fulladás állapított meg.

— **Furcsa kérdések.** *Annuska:* Ugyan mondd édesem, mért futkosol te naponta a Weisz Ignác kereskedéséhez?

Etelka: Furcsa kérdés! Hát nem tudod, hogy mindennap várjuk a háli jelmezeket!

Annuska: Ne beszélj! Hát csakugyan megtartja február 17-én jelmez-báliját a „Polgári Kör“?

Etelka: Furcsa kérdés! Megtartja-e? De meg ám! A rendezőség már felfogadta a csongrádi cigányokat is! Lesz ottan olyan mulatság galambom, a minőt még nem látott a világ!

Annuska: Pompás! De hát igazán lesznek holmi különleges meglepetések is?

Etelka: Furcsa kérdés! A rendezők két hét óta mind csak ilyen bohóságokon törlik a fejüket. Lesz ott . . .

Annuska: Jaj, mi lesz?

Etelka: Furcsa kérdés, csak nem gondold, hogy elárulom?! Jöjj el édesem, biztosítalak előre, hogy kitűnően fogunk mulatni!

Annuska: Oh be kedves vagy aranyom! Ott leszünk, ott leszünk! De mond csak, tudod már, hogy kik a rendezők?

Etelka: Furcsa kérdés! Hogy ne tudnám? Rendező lesz minden életrevaló fiatal ember, a ki csak felvétel iránt jelentkezik, különben a „Mindszenti Lap“ jövő száma már közli a névsort is! De most pá édesem, én megyek Weiszhoz . . .

Annuska: De hisz én is oda indultam! Oh, milyen érdekes is lesz a mi bálunk!

(Egymást átölelve mindketten el.)

— **Országos vásár.** A szentesi országos vásár február hó 2-án és 3-án fog megtartatni.

— **Csikók vásárlása.** A földmívelési miniszter 1 éves ménceikókat vásároltat; kiknek birtokában erős csontu, szabályos

testalkatu, saját nevelésű egy éves ménceikójuk van s azokat az államnak eladni kívánják, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat, valamint a csikók származásának, színének és árának pontos megjelölésével a földmívelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó s egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatukat legkésőbb február hó 1-ig bejelentésük, mivel ezen határidőn túl érkező bejelentések tigyelembe vétetni nem fognak.

— **A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zeneműfolyóirat** január 15-iki 2-ik füzeté igen érdekes tartalommal jelent meg. A mindenütt kedvelt zeneműfolyóirat e száma tartalmazza a következő darabokat: Zayzonné Stöger Adéi „Kis postásom, édes fecském“ magyar dalt. II. Rosey G. a hirneves „Mézeshetek“ induló szerzőjétől „Handicap“ indulót. III. Zsádányi Armand „Szabad pusztán“ magyar dalt énekhangra 2 hegedű kísérettel. IV. Teilmann K. „Memitte“jét zongorára. Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“-nak. Evenkint 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva, 242 oldal tartalomért 12 korona, félévre 12 füzet 120 oldal tartalomért 6 korona, és negyedévenkint 6 füzetért 3 korona. E előfizethetni az 1901. évi VIII. évfolyamra a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, Budapest VI., Csengeri-u. 62/a, honnan megismerésre mutatófüzetet 60 fillér beküldése ellenében küldenek.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről

I

Születtek:

Nagy József, Ocsai Illés, Pölös Ferencz, Tóth Erzsébet, Kis Ersébet.

II

Meghaltak:

Csernák Veron 16 éves, tüdővész; Pintér Anna 52 éves, vízkór; Tóth Erzsébet 70 éves aggkór; Kis József, 3 éves, rángások; Szeri Emilia 1 éves rángások; Pálkó Pál 6 éves szivbaj; Gyovai Emerencia 2 hét, időtlen; Tóth Rozál 9 hó, szivbaj; Pintér Mária

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.
Weisz Ignác.

Köszönet nyilvánítás.

Azon számos tisztelőim, kik feledhetetlen drága nőm elhunytával a végtisztességen megjelentek, fogadják ez uton hálás köszönetem nyilvánítását.

Mindszenti, 1901. január hó 15.

teljes tisztelettel

Kovács Imre.